

Sygn. akt III AUa 1859/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Anna Kubasiak

Sędziowie: SA Ewa Jankowska (spr.)

SO del. Anna Michalik

Protokolant: sekr. sądowy Marta Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2013 r. w Warszawie

sprawy W. B.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji W. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 marca 2012 r. sygn. akt XIII U 6563/10 oddala apelację.

(-) A. K.

(-) E. J.

(-) A. M.

Sygn. akt III AUa 1859/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu odwołań W. B. od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. z dnia 13 października i 17 grudnia 2009 r. , wyrokiem z dnia 30 marca 2012 r. umorzył postępowania w zakresie zaliczenia do służby w organach bezpieczeństwa państwa okresu od dnia 10 października 1988 r. do 1 września 1989 r. i oddalił odwołania w pozostałej części.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. B., ur. (...), pełniła służbę od 20 listopada 1979 r. w Wydziale (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na stanowisku młodszego referenta, od 20 listopada 1982 r. w Wydziale (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na stanowisku referenta i od 1 marca 1984 r. do 9

października 1988 r. w Wydziale (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na stanowisku starszego referenta (przebieg służby - k. 15 a.s.).

Decyzją z dnia 1 lipca 1998 r. odwołującej się przyznano prawo do emerytury policyjnej. Emerytura z tytułu wysługi lat wyniosła 55,60% podstawy wymiaru (decyzja - k. 8 a.r.).

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin organ rentowy otrzymał informację z Instytutu Pamięci Narodowej z dnia 25 czerwca 2009 r. (...) o przebiegu służby odwołującej się w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, sporządzoną na podstawie posiadanych przez IPN akt osobowych w okresie od dnia 20 listopada 1979 r. do 1 września 1989 r.

Wobec powyższego Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. decyzją z dnia 13 października 2009 r. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej W. B., określając ją od dnia 1 stycznia 2010 r. na kwotę 1.683,65 zł brutto, natomiast decyzją z dnia 17 grudnia 2009 r. określił wysokość emerytury po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 1.046,64 zł netto.

Wskaźnik podstawy wymiaru emerytury odwołującej się za okres pracy w organach bezpieczeństwa obniżono z 2,6 % podstawy wymiaru do 0,7 % podstawy wymiaru za każdy rok służby we wskazanym okresie. Ponownie ustalona wysokość emerytury z tytułu wysługi wraz z podwyższeniem, o którym mowa w art. 15 ust. 2, 3, 3a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin od dnia 1 stycznia 2010 r. wyniosła łącznie 36,30 % podstawy wymiaru.

Instytut Pamięci Narodowej skorygował dane dotyczące służby odwołującej się w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 w Informacji (...) ograniczając okres służby do okresu od 20 listopada 1979 r. do 9 października 1988 r.

Organ emerytalno-rentowy wydał kolejną decyzję o przeliczeniu emerytury odwołującej się w dniu 1 września 2011 r. uwzględniając zmniejszenie okresu objętego wskaźnikiem 0,7 % podstawy wymiaru co skutkowało ustaleniem wysokości tej emerytury na poziomie 38,04 % podstawy wymiaru.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W dniu 16 marca 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145), która wprowadziła do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 ze zm.) przepis art. 15 b, określający zasady obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz. 425 ze zm.). Zgodnie z

powołanym wyżej przepisem art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r., organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,
- Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego,
- Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego,
- jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954r.,
- instytucje Centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
- Akademia Spraw Wewnętrznych,
- Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,
- Zarząd Główny Służby Wewnętrznej Jednostek Wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki,
- Informacja Wojskowa,
- Wojskowa Służba Wewnętrzna,
- Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo- śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

Zgodnie z brzmieniem art. 15b ust. 1 powołanej wyżej ustawy, w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

- 1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944- 1990;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Z kolei art. 15b ust. 2 stanowi, że przepisy art. 14 i 15 stosuje się odpowiednio.

Stosownie do treści art. 15b ust. 3, do okresów, o których mowa w art. 13 ust. 1, na żądanie wnioskodawcy, mogą być doliczone w pełnym wymiarze okresy służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, jeżeli funkcjonariusz udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Odwołująca w powyższej sprawie nie dowodziła zaistnienia w jej przypadku okoliczności wymienionych w akapicie poprzedzającym. Ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę działań tych organów. Wskazuje na to jednoznacznie zastosowana przez niego technika legislacyjna - posłużenie się jako cechą wyróżniającą wskazaniem konkretnych instytucji, wśród których wymienione zostały także „instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i

równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych”. Tak więc o zasadności zastosowania do sytuacji prawnej odwołującej przepisów ustawy przesądza nie jakaś jej cecha osobowa czy też jakieś konkretne działanie lecz sam fakt pełnienia służby w organie spełniającym kryteria kwalifikujące go do „organów bezpieczeństwa państwa” (w niniejszej sprawie fakt pełnienia przez odwołującą służby w tych organach nie był sporny).

Przepisy art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, a także art. 15 b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy była badana przez Trybunał Konstytucyjny pod kątem ich zgodności z ustawą zasadniczą. Trybunał Konstytucyjny w pkt. 4 wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. uznał, iż art. 15 b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego

1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego /.../ jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W uzasadnieniu wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, że każdy, bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść. Jego zdaniem ustawodawca był upoważniony mimo upływu 19 lat od zmiany ustrojowej do wprowadzenia regulacji obniżających w racjonalnie miarkowany sposób świadczenia emerytalnego za okres służby w organach bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Trybunał Konstytucyjny podkreślił także, iż zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Zaznaczył jednak, iż ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony praw nabytych nie ma zastosowania do praw nabytych niesłusznie lub niegodziwie, a także praw nie mających oparcia w założeniach obowiązującego w dacie orzekania porządku konstytucyjnego (vide orzeczenie z 11 lutego 1992 r., sygn.

K 14/91, OTK w 1992 r. cz. I; wyrok z 23 listopada 1998 r., sygn. SK 7/98, OTK ZU nr 7/1997, poz. 114; wyrok z 22 czerwca 1999 r., sygn. K 5/99, OTK ZU nr 5/1999, poz. 100). Trybunał dodatkowo podkreślił, iż chroniąc prawa nabyte nie można przyjąć, iż każda zmiana istniejącej regulacji, która byłaby zmianą na niekorzyść pewnej grupy obywateli, jest ustawodawczo zakazana, w związku z czym nie ma też wystarczających podstaw, aby twierdzić, iż ustawodawca nie może ocenić negatywne dokonanych wcześniej rozwiązań legislacyjnych. Ustawodawca ustanawiając kwestionowane przepisy dał wyraz negatywnej ocenie działalności organów bezpieczeństwa państwa komunistycznego, o czym świadczy zarówno przebieg prac legislacyjnych, jak też treść samej preambuły ustawy z dnia

23 stycznia 2009 r. W preambule tej ustawodawca stanowi wyraźnie, iż kierował się „zasadą sprawiedliwości społecznej wykluczającą tolerowanie i nagradzanie bezprawia”. Zdaniem Trybunału w demokratycznym państwie prawnym jednym z kluczowych instrumentów ochrony jego podstawowych zasad jest odpowiedzialność, która obejmuje czyny wynikające z urzeczywistnienia celów źle wybranych i niezrealizowania celów wybranych dobrze. W tym sensie gwarancje bezkarności oraz przywilejów ekonomicznych pochodzących z budżetu państwa za służbę w instytucjach i organach stosujących w dyktaturze represje, nie mogą być traktowane jako element praw słusznie nabytych. Ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę tych organów. Jednocześnie jednak w razie udzielenia przez funkcjonariusza w czasie służby w takiej policji pomocy osobie represjonowanej za działanie opozycji demokratycznej i niepodległościowej ustawodawca przewidział utrzymanie uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych na dotychczasowych zasadach (art. 15b ust. 3 i 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r.). W opinii Trybunału prawa emerytalne nabyte przez adresatów kwestionowanych przepisów zostały nabyte niegodziwie. Nie można bowiem uznać celów i metod działania organów bezpieczeństwa Polski Ludowej za godziwe.

W związku z powyższym służba w instytucjach i organach państwa, które systemowo naruszały przyrodzone prawa człowieka i rządu prawa nie może w demokratycznym państwie prawnym uzasadniać roszczeń do utrzymania uzyskanych wcześniej przywilejów. Zdaniem Trybunału ustawodawca, ograniczając w zakwestionowanych przepisach

niesłusznie nabyte przywileje emerytalne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, sięgnął do środka adekwatnego dla uzyskania usprawiedliwionego celu, uczynił to zarazem w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla adresatów zakwestionowanych norm.

Zdaniem Trybunału ustawodawca nie przekroczył również kompetencji władzy ustawodawczej przewidzianych w Konstytucji. Kwestionowane przepisy nie przewidują wymierzania zbiorowej kary funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, a jedynie obniżenie im uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych do poziomu średniej emerytury powszechnej.

Ustawodawca nie naruszył też art. 32 Konstytucji (zasada równości). Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż zasady tej wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii, a zatem wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary. Jeżeli zatem prawodawca różnicuje podmioty prawa, które charakteryzują się wspólną cechą istotną, to wprowadza odstępstwo od zasady równości. Zdaniem Trybunału jednak takie odstępstwo nie musi jednak oznaczać naruszenia art. 32 Konstytucji. W opinii Trybunału jest ono dopuszczalne, jeżeli kryterium różnicowania pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, waga interesu, któremu różnicowanie ma służyć, pozostaje w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz dodatkowo kryterium różnicowania pozostaje w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych. Wspólną cechą wszystkich funkcjonariuszy bezpieczeństwa Polski Ludowej jest ich służba w określonych w ustawie organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990. Ta cecha różni istotnie funkcjonariuszy od pozostałych funkcjonariuszy służb mundurowych przed 1990 r. Ustawodawca przyjąwszy wspólną cechę istotną w sposób jednakowy potraktował funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej.

Trybunał odniósł się również do zarzutu rażącej sprzeczności kwestionowanych przepisów ustawy z rezolucją Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 1096 z dnia 27 czerwca 1996 r. oraz ze związanymi z tym dokumentem wytycznymi mającymi zapewnić zgodność ustaw lustracyjnych i podobnych środków administracyjnych z wymogami państwa opartego na rządach prawa. Trafnie Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż brak w w/w dokumencie zalecenia by rozliczenia z okresem komunistycznym mogły odbywać się wyłącznie w ciągu 10 lat po obaleniu dyktatury. Rozliczenia te podejmowane są na różnych obszarach, w różnych latach w ciągu ostatnich dwóch dekad. Co więcej, jak stanowi pkt 14 rezolucji 1096, „w wyjątkowych przypadkach, gdy rządzące elity dawnego reżimu przyznały sobie wyższe emerytury niż pozostałej części społeczeństwa, emerytury te powinny być ograniczonego do zwykłego poziomu”.

W ocenie Sądu Okręgowego przepis art. 15b o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji /.../ jest przepisem szczególnym w porównaniu do art. 15 w/w ustawy, zmienia zasady liczenia emerytury policyjnej dla określonej grupy osób. Treść art. 15b ust. 1 odnosi się do okresów służby w określonym charakterze, która w innej sytuacji (gdyby nie była to służba w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990) stanowiłaby 40% podstawy wymiaru za 15 lat służby (przeciętnie 2,6% za każdy rok) i po 2,6 % podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby. Należy zwrócić uwagę, że ust. 2 tego przepisu mówi o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 14 i 15. Oznacza to, że nie zmieniono zasad liczenia emerytur policyjnych w innych przypadkach, tj. np.: doliczania do wysługi emerytalnej okresów przypadających po zwolnieniu ze służby, uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych poprzedzających służbę itd. Dyspozycja art. 15 nie może być bowiem sprowadzona do ustalenia wysokości emerytury jako odpowiadającej 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby, a norma zawarta w art. 15b ust. 2 przewidująca odpowiednie stosowanie przepisów art. 14 i 15 nie może być sprowadzona do prostej konkluzji, iż również w przypadku funkcjonariuszy, którzy pełnili służbę w organach bezpieczeństwa państwa, zastosowanie znajdzie gwarancja ustanowiona w ust. 1 art. 15 (emerytura będzie wynosiła 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby). Przeciwno przyjęciu takiej interpretacji przemawia kilka argumentów. Po pierwsze literalne brzmienie przepisu art. 15b ust. 1 pkt. 1 wskazuje wprost, iż ustawodawca odstąpił tu od przyjętej w art. 15 ust. 1 zasady liczenia podstawy wymiaru emerytury i nakazał w przypadku funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa

(wprost wymieniona grupa podmiotów, niewątpliwie węższa od kręgu podmiotów, którego dotyczy art. 15 - wszyscy funkcjonariusze) liczyć:

0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 i dopiero w dalszej kolejności odpowiednio zastosować dyspozycję art. 15 (a więc np.: do podwyższeń). Podkreślić przy tym należy, iż w pkt. 1 ust. 1 art. 15 b nie zawarto żadnego ograniczenia zastosowania mnożnika 0,7 %. Zarówno zastosowana technika legislacyjna, nie tożsame kręgi adresatów normy (w art. 15b węższy krąg ograniczony do funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa), użyte sformułowania („za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990”) jak i umiejscowienie przepisu art. 15b (po art. 15) świadczy o tym, iż jest to przepis szczególnie w stosunku do art. 15 ust. 1, a co za tym idzie nie może być mowy o ograniczeniu zastosowania mnożnika 0,7 % do okresów służby następujących po 15 latach. Dodatkowo podkreślić należy, iż ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. przyznaje wszystkim grupom objętych jej stosowaniem funkcjonariuszy prawo do uzyskania świadczenia emerytalnego po 15 latach służby. Stąd nie będzie wyjątkiem „przechodzenie” na emeryturę z chwilą uzyskania odpowiedniej wysługi lat (15). Wskazuje to, iż intencją ustawodawcy, nie mogło być ograniczenie stosowania dyspozycji art. 15b ust. 1 pkt. 1 jedynie do służby przypadającej po upływie 15 lat pracy (założenie racjonalnego ustawodawcy). Przyjęcie takiego założenia w prosty sposób mogłoby bowiem doprowadzić, wbrew użytemu sformułowaniu „za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990” do braku możliwości zastosowania dyspozycji ustawy do dużej grupy funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa lub zastosowania mnożnika 0,7 % jedynie do krótkiego okresu „pracy” przypadającego po upływie 15 lat służby. Wynikająca z preambuły ustawy zmieniającej intencja ustawodawcy w oczywisty sposób była odmienna. Ponadto, zgodnie z ogólną regułą interpretacyjną nakazującą takim samym sformułowaniom nadawać taki sam sens a innym - różny, należy podkreślić, iż art. 15 ust. 1 pkt. 1 stanowi, iż emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby. Tak więc należy uznać, iż w art. 15b ust. 1 pkt. 1 ustawodawca nie miał na myśli każdego dalszego (po 15 latach) roku służby lecz każdy rok służby (wszystkie lata) przypadający w latach 1944-1990, również te lata, które przypadają przed osiągnięciem 15 - letnie go stażu, co wyklucza możliwość przyznania odwołującemu prawa do 40 % podstawy wymiaru emerytury za 15 lat

Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazał, iż Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 roku (II UZP 2/11) stwierdził, iż „Za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.), emerytura wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.), co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia.”

Okres służby pełnionej przez odwołującą mieści się w katalogu organów wymienionych w art. 2 powyższej ustawy (instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych).

W świetle art. 477¹³ k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

z tych względów Sąd Okręgowy w pkt. 1 sentencji wyroku na podstawie art 477¹³ k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie uwzględnionym decyzją z dnia 1 września 2011 r., a w pozostałym zakresie oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

w apelacji od powyższego wyroku odwołująca się W. B. wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie jej odwołań od decyzji z dnia 13 października i 17 grudnia 2009 r.

Apelacja oparta jest na następujących zarzutach:

1. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. art. 15 i 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) jako, że wolą ustawodawcy było pozostawienie zasady 40 % za 15 lat służby;
2. niezgodne z prawem zaliczenie okresu służby do dnia 10 lipca 1983 r. jako służby w strukturach Służby Bezpieczeństwa;
3. błędną kwalifikację do organów bezpieczeństwa Wydziału (...) MSW, ponieważ Biuro(...) było jednostką zabezpieczenia operacyjnego, a nadto nie zostało rozwiązane z chwilą utworzenia Urzędu Ochrony Państwa;
4. niezastosowanie zasady niedyskryminacji wobec niezróżnicowania statusu funkcjonariuszy ze względu na podleganie lub niepodleganie weryfikacji;
5. naruszenie Europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności, a w szczególności art. 8 – poszanowanie sfery życia prywatnego, art. 6 – realny dostęp do wymiaru sprawiedliwości i zasada domniemania niewinności, art. 13 – skuteczny środek odwoławczy, art. 7 zakaz karania bez podstawy prawnej, art. 3 – zakaz poniżającego traktowania, art. 14 w związku z art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji – prawo własności;
6. blankietowe rozpoznanie sprawy poprzez zasłonięcie się wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r. bez zbadania indywidualnego stanu faktycznego, ... powtarzanie uzasadnienia tego wyroku bez jego weryfikacji poprzez orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
7. błędną interpretację ustawy nowelizacyjnej z dnia 23 stycznia 2009 r. poprzez przyjęcie, że dotyczy ona wszystkich osób, które w latach 1944 – 1990 pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa;
8. pominięcie przez Sąd Okręgowy rzetelnego procesu mającego na celu ustalenie charakteru pracy odwołującej się;
9. naruszenie prawa poprzez przyjęcie, że Instytut Pamięci Narodowej jest organem definiującym organy bezpieczeństwa państwa;
10. błędną interpretację Rezolucji nr 1096 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy wobec nieuwzględnienia zalecenia zaliczenia rozliczeń z okresem komunistycznym w ciągu 10lat po obaleniu systemu.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Apelacja W. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustaleniem faktycznym w niniejszej sprawie jest okoliczność pełnienia przez odwołującą się służby w Ministerstwie spraw wewnętrznych Biurze (...) w okresie od 20 listopada 1979 r. do 9 października 1988 r. jako kolejno młodszy referent, referent i starszy referent. Taki okres służy wynika z jej akt osobowych doręczonych w kserokopii do akt sprawy sądowej. Sąd Okręgowy przeprowadził samodzielną ocenę prawną tego stanu faktycznego w oparciu o art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r., bowiem zaskarżone decyzje oparte zostały na art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), który ma zastosowanie do osób, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów. Zarzut apelacyjny dotyczący niezgodnego z prawem zaliczenia służby przed dniem 19 lipca 1983 r. do służby w organach bezpieczeństwa państwa jest ewidentnie sprzeczny ze wskazanymi przepisami prawa traktującymi o takiej służbie w latach 1944 – 1990. Ustawa z 18 października 2006 r. w art. 2 ust. 1 kolejno wymienia organy bezpieczeństwa państwa poczynając od roku 1944. W powołanym artykule w pkt 5 wskazane są instytucje centralne

służby bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych Komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych. Sprawy ochrony ustroju ludowo – demokratycznego ustalonego w Konstytucji PRL i interesów Państwa przed wrogą działalnością szpiegowską i terrorystyczną zostały włączone w zakres kompetencji Ministra Spraw wewnętrznych na mocy ustawy z dnia

13 listopada 1956 r. o zmianie organizacji naczelných organów administracyjnych publicznej w zakresie bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 54 poz. 241) po uprzedniej likwidacji Komitetu ds. Bezpieczeństwa Państwa (organ bezpieczeństwa państwa zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy). Minister Spraw Wewnętrznych przejął strukturę, etaty i sprzęt aparatu bezpieczeństwa. W schemacie organizacyjnym Ministerstwa zorganizowany został Pion Służby Bezpieczeństwa, a w nim Biuro Ewidencji (...) (od 1960 r. Biuro(...) używające do celów zewnętrznych nazwy Centralne Archiwum MSW. Biuro(...) odpowiedzialne było za prowadzenie ewidencji spraw, faktów i osób pozostających w czynnym zainteresowaniu jednostek organizacyjnych MSW, rejestrowanych w przeszłości przez Służbę Bezpieczeństwa, udzielanie informacji upoważnionym jednostkom. W apelacji odwołująca się argumentuje, iż Biuro(...) nie było centralną jednostką SB, lecz jednostką zabezpieczenia operacyjnego. W sposób oczywisty odwołująca myli pojęcie jednostki z jej zadaniem. Biuro (...) jako jednostka centralna (...) w strukturze organizacyjnej MSW zajmowało się zabezpieczeniem operacyjnym dla tej służby. Cała Służba Bezpieczeństwa została rozwiązana z mocy ustawy a konkretnie art. 129 ustawy i Urzędzie Ochrony Państwa, z chwilą utworzenia tego Urzędu, a dokumenty mienie oraz etaty pozostające dotychczas w dyspozycji Służby Bezpieczeństwa Minister Spraw wewnętrznych przekazał nowo utworzonym organom centralnym, zgodnie z ich kompetencjami. Z chwila zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa z mocy prawa zostali zwolnieni ze służby – art. 131 cytowanej ustawy. Zgodne z prawem jest ustalenie Sąd Okręgowy, iż odwołująca się w okresie od dnia 20 listopada 1979 r. do dnia 9 października 1988 r. była funkcjonariuszem odbywającym służbę w organie bezpieczeństwa państwa. W konsekwencji co do tego okresu ma do niej zastosowanie art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...). Dotyczy on wszystkich funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa niezależnie od jednostki tej służby, stanowiska czy konkretnych zadań.

Regulacja zawarta w tym przepisie została uznana przez Trybunał Konstytucyjny za zgodną z Konstytucją RP – art. 2 – zasada państwa demokratycznego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, art. 10 - zasada podziału władzy, art. 30 – poszanowania godności człowieka jako źródła wolności i praw, art. 32 – zasada równości wobec prawa i zakaz dyskryminacji, art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 – zasada własności w odniesieniu do praw nabytych. Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z mocy art. 190 ust. 1 Konstytucji mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Sąd Okręgowy nie „zasłania się” wyrokiem Trybunału, Sąd Okręgowy zastosował się do wymogu konstytucyjnego bezwzględnego stosowania w praktyce orzeczniczej wyroków Trybunału i niedopuszczalności ich weryfikacji. Konstytucja RP zawiera w swoich zapisach wszelkie zasady Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności. Zatem zgodnie z jej art. 90 ust. 1 nie zachodzi podstawa do oceny zgodności przepisu prawnego z zasadami ujętymi w Konwencji po uprzednim zbadaniu zgodności tego przepisu z zasadami polskiej Konstytucji.

Odwołująca się ma realny dostęp do rozpoznania sprawy przez Sąd powszechny w obu instancjach, z której to możliwości skorzystała. Kwestionowany przez nią przepis nie zawiera sankcji karalnych, nie przesądza o winie adresatów tej normy prawnej. Uregulowania zawarte w art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) powodują dla osób nim objętych negatywne skutki finansowe. Jest to jednak uregulowanie wprowadzone w życie przez ustawodawcę, skontrolowane przez Trybunał Konstytucyjny i podlega stosowaniu wobec osób spełniających przesłanki jego stosowania.

Mając na uwadze, iż zarzuty apelacyjne odwołującej się W. B. nie są zasadne, apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Sędziowie: PRZEWODNICZĄCY

E. A. K.

A. M.

af